

Innst 30 L

(2015–2016)

Innstilling til Stortinget fra finanskomiteen

Prop. 142 L (2014–2015)

Innstilling fra finanskomiteen om lov om fastsettelse av referanserenter og lov om endringer i finanslovgivningen mv.

Til Stortinget

1. Sammendrag

1.1 Innledning

I proposisjonen fremmes forslag (A) til lov om fastsettelse av referanserenter (s. 50) og forslag (B) til lov om endringer i finanslovgivningen mv. (s. 51–56). Merknader til de enkelte bestemmelsene som er foreslått, er omtalt i kapittel 12 i proposisjonen (s. 42–49).

1.2 Lov om fastsettelse av referanserenter

Finansdepartementet fremmer i proposisjonen forslag til ny lov om fastsettelse av referanserenter. Regler for å fastsette pengemarkedsrenten Nibor og tilsvarende renter i andre land har stort sett vært overlatt til de involverte bankene og deres organisasjoner. Misbruk og manipulasjon er imidlertid avdekket i en rekke andre land, og det har vært reist spørsmål også ved Nibors troverdighet. I lovproposisjonen foreslås det nye lovregler om fastsettelse av såkalte referanserenter, så som Nibor, inntatt i en egen ny lov om fastsettelse av referanserenter. Lovforslaget er utarbeidet på bakgrunn av høringsnotat fra Finanstilsynet, og har til hensikt å bringe fastsettelsen av norske referanserenter under offentlig regulering og tilsyn. Etter forslaget skal fastsettelsen av allment brukte referanserenter organiseres forsvarlig, og administrator (den som er ansvarlig for fastsettelsen av referanserenten) og organiseringen skal godkjennes av Finansdeparte-

mentet. Det foreslås at Finanstilsynet skal føre tilsyn med fastsettelsen av referanserenter.

Forslaget til regulering av fastsettelse av referanserenter vil på nåværende tidspunkt i praksis omfatte ett rammeverk – Nibor. Forslaget innebærer at et offentligrettslig rammeverk for referanserenter vil sikre et klart rettslig grunnlag for offentlig inngripen dersom dagens praktisering ikke fungerer tilfredsstillende. Det legges til grunn at forslaget, gitt at det ikke etableres flere referanserenter, ikke vil medføre vesentlig økt ressursbehov hos Finanstilsynet.

Se forslag til lov om fastsettelse av referanserenter med nærmere omtale av bakgrunn, gjeldende rett, høring, vurderinger og forslag i proposisjonens kapittel 2.

1.3 Verdipapirhandelloven – nærmere regler om tillegg til prospekt i forskrift

Det fremmes forslag om at departementet gis hjemmel i verdipapirhandelloven til å fastsette nærmere regler om tillegg til prospekt i forskrift.

Forslaget til endring i verdipapirhandelloven om hjemmel til å fastlegge utfyllende tekniske regler om tillegg til prospekt i forskrift, forventes ikke å ha økonomiske og administrative konsekvenser av betydning for det offentlige eller de prospektpliktige.

Se forslag til nytt annet ledd i verdipapirhandelloven § 7-15 etter omtale av bakgrunn, høring, vurdering og forslag i proposisjonens kapittel 3.

1.4 Verdipapirfondlovens regler om utlån av finansielle instrumenter fra verdipapirfond (teknikker for porteføljevaltning)

Det foreslås at bestemmelsen i verdipapirfondloven § 6-11 oppheves. Bestemmelsen regulerer forvaltningsselskapets adgang til å låne ut finansielle instrumenter på vegne av verdipapirfondet. Departe-

mentet foreslår at bestemmelsen erstattes av en hjemmel til å gi regler i forskrift om bruk av teknikker for porteføljeforvaltning. Utlån av finansielle instrumenter fra verdipapirfondet anses som en av flere slike teknikker. Departementet foreslår også en endring i verdipapirfondloven § 6-10, slik at forvaltningsselskapet på vegne av verdipapirfondet kan stille fondets midler som sikkerhet for kontrakter som inngås for å oppnå en effektiv porteføljeforvaltning. Formålet med endringene er å bidra til at regelverket for utlån av finansielle instrumenter innrettes i samsvar med lånemarkedet slik det fungerer i praksis, og at det blir i tråd med utviklingen i EØS-området.

Endringene i § 6-10 og § 6-11 om utlån av finansielle instrumenter og sikkerhetsstillelse legger til rette for at utlånsvirksomheten fra norske verdipapirfond kan økes, noe som igjen kan øke fondenes avkastning. Endringene får ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige.

Se forslag til endringer i verdipapirfondloven § 6-10 og § 6-11, jf. proposisjonens kapittel 4 med nærmere omtale av bakgrunn, gjeldende rett, høring, vurderinger og forslag.

1.5 Verdipapirfondlovens regler om plasseringsbegrensninger

I proposisjonen foreslås det en ny bestemmelse i verdipapirfondloven § 6-7 om verdipapirfonds adgang til å kombinere ulike plasseringer overfor én utsteder. Forslaget gjennomfører EØS-regler som tilsvarer UCITS-direktivet (europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/65/EF) art. 52(5) annet ledd i norsk rett.

Endringen i verdipapirfondloven § 6-7, som åpner for at verdipapirfond kan anvende ulike investeringsalternativer samtidig overfor samme utsteder innenfor 35 pst. av fondets eiendeler, gjør det mulig for UCITS-fond etablert i Norge å kombinere investeringer i obligasjoner med fortrinnsrett utstedt av selskap i samme konsern som fondets depotmottaker. Obligasjoner med fortrinnsrett anses å ha relativt lav kredittrisiko, slik at endringen vil gi fondene noe mer fleksibilitet, uten at det åpner for høy kredittrisiko.

Se forslag til nytt femte ledd i verdipapirfondloven § 6-7 med nærmere omtale av bakgrunn, gjeldende rett, høring, vurderinger og forslag i proposisjonens kapittel 5.

1.6 Finanstilsynslovens regler om utlikning av utgifter på tilsynsobjektene

Finansdepartementet fremmer i proposisjonen forslag til endringer i finanstilsynsloven § 9 om utlikning av Finanstilsynets utgifter. Forslaget innebærer en forenklet ordning for utlikningen, hvor graden av skjønn blir mindre, og reglene for utlikningen i større grad fastsettes i lov og forskrift. Det foreslås å vide-

reføre hovedprinsippet om utlikning av tilsynets utgifter på de institusjonene som er underlagt tilsyn, etter omfanget av tilsynsarbeidet. Departementet foreslår også å oppheve den gjeldende bestemmelsen om at tilsynets forslag til utlikning må godkjennes av departementet. I forslaget legges det opp til at departementet i forskrift gis hjemmel til å fastsette mer detaljerte regler om fordeling av utgiftene innenfor hver gruppe. Forslaget innebærer også endring i reglene om hvem utgiftene til tilsyn med atferdsreglene i verdipapirmarkedet skal fordeles på, samt regler om fordeling av utgifter knyttet til det generelle arbeidet med infrastruktur i verdipapirmarkedet.

Forslaget om endring av finanstilsynsloven § 9 om utlikningen av Finanstilsynets utgifter forventes å ha begrensede økonomiske og administrative konsekvenser for myndighetene. Behovet for å bruke ressurser hos myndighetene til å forvalte den endrede bestemmelsen i finanstilsynsloven vil være svært begrenset. Departementet viser til at forslaget vil kreve noe ressursbruk i forbindelse med utarbeidelse av ev. utfyllende forskriftsbestemmelser. Lovforslaget legger opp til et enklere regelverk, som vil kunne legge til rette for en enklere forvaltning. Endringen vil medføre større forutberegnelighet hva gjelder utlikning av tilsynsutgifter for institusjonene under tilsyn.

Se forslag til endringer i finanstilsynsloven § 9, revisorloven § 9-2a og regnskapsførerloven § 9 tredje ledd første punktum, jf. nærmere om bakgrunn, gjeldende rett, høring, vurderinger og forslag i proposisjonens kapittel 6.

1.7 Lovfesting av lenke til nettbasert prisportal

Finansdepartementet legger frem forslag om innføring av en hjemmel i den nye finansforetaksloven som innebærer at departementet kan gi forskrift om plikt for finansforetak om å lenke til prisopplysninger i nettbaserte prisportaler.

Se forslag til ny § 16-10 i finansforetaksloven, og proposisjonens kapittel 7 for nærmere omtale av bakgrunn, gjeldende rett, vurderinger og forslag.

1.8 Finansforetaksloven kapittel 21 mv.

I proposisjonen fremmes forslag om endringer i finansforetaksloven §§ 17-13 annet ledd, 18-2 første og tredje ledd, 21-9 første ledd og 21-11 første ledd, etter omtale i proposisjonens kapittel 8.

1.9 Forordning 248/2014 (grensekryssende betalinger i euro)

I proposisjonen er det med omtale i proposisjonens kapittel 9 fremmet forslag om gjennomføring i norsk rett av forordning 248/2014 (grensekryssende

betalinger i euro) ved en ny henvisning i finansavtaleloven § 9 tredje ledd.

1.10 Diverse opprettinger og endringer

Etter omtale i proposisjonens kapittel 10 fremmes det forslag om oppheving av gjenværende bestemmelser i eiendomsmeglingsloven 1938, opprettinger/endringer i tinglysingsloven, revisorloven, eiendomsmeglingsloven, verdipapirfondloven, foretakspensjonsloven, lov om individuell pensjonsordning, finansforetaksloven mv., tjenestepensjonsloven og forsikringsvirksomhetsloven.

2. Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Lisbeth Berg-Hansen, Tore Hagebakken, Irene Johansen, Prableen Kaur, Marianne Marthinsen og Torstein Tvedt Solberg, fra Høyre, Solveig Sundbø Abrahamsen, Svein Flåtten, Frode Helgerud, Sigurd Hille og Siri A. Meling, fra Fremskrittspartiet, Hans Andreas Limi, Roy Steffensen og Kenneth Svendsen, fra Kristelig Folkeparti, lederen Hans Olav Syversen, fra Senterpartiet, Trygve Slagsvold Vedum, fra Venstre Terje Breivik, og fra Sosialistisk Venstreparti, Snorre Serigstad Valen, slutter seg til regjeringens lovforslag med ny lov om fastsettelse av referanserenter, forslag om oppheving av eiendomsmeglingsloven 1938, og forslag til endringer i tinglysingsloven, finanstilsynsloven, regnskapsførerloven, revisorloven, finansavtaleloven, foretakspensjonsloven, forsikringsvirksomhetsloven, eiendomsmeglingsloven, verdipapirhandelsoven, lov om individuell pensjonsordning, verdipapirfondloven, tjenestepensjonsloven og finansforetaksloven.

3. Komiteens tilråding

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre slikt

vedtak til lover:

A.

Vedtak til lov

om fastsettelse av referanserenter

§ 1 Formål og virkeområde

(1) Formålet med loven er å bidra til at allment brukte referanserenter fastsettes på en forsvarlig og

pålitelig måte, slik at det legges til rette for velfungerende markeder og finansiell stabilitet.

(2) Loven gjelder for virksomhet i Norge, med mindre noe annet er bestemt. Loven gjelder ikke for Norges Banks virksomhet.

§ 2 Definisjoner

(1) Med allment brukte referanserenter menes enhver rente som

- fastsettes jevnlig på grunnlag av markedspriser eller anslag på priser fremskaffet av finansforetak,
- gjøres offentlig tilgjengelig, og
- brukes for å bestemme betalinger i eller verdien av finansielle instrumenter eller finansielle avtaler.

(2) Med administrator av fastsettelse av allment brukte referanserenter menes den som forestår fastsettelse av en allment brukt referanserente.

§ 3 Tillatelse til å fastsette allment brukte referanserenter

Fastsettelse av allment brukte referanserenter skal organiseres forsvarlig. Administratoren og organiseringen av fastsettelse av allment brukte referanserenter skal godkjennes av departementet.

§ 4 Forskriftshjemler

Departementet kan i forskrift fastsette unntak fra loven og nærmere regler om virksomhet som er regulert i loven, herunder om:

- hvilke renter som skal anses som allment brukte referanserenter etter § 2 første ledd,
- krav til organisering og interne rutiner for styring, overvåking, kontroll, dokumentasjon og klageprosess hos administratoren,
- krav til administratorens innhenting og bruk av grunnlagsdata og beregning, fastsettelse og offentliggjøring av referanserenter,
- krav til organisering og interne rutiner for styring, overvåking, kontroll og dokumentasjon av bidrag til fastsettelse av referanserenter fra foretak under tilsyn fra Finanstilsynet.

§ 5 Tilsyn og reaksjoner

(1) Finanstilsynet fører tilsyn med overholdelse av denne lovs bestemmelser etter reglene i finanstilsynsloven.

(2) Finner Finanstilsynet at fastsettelsen ikke organiseres eller innrettes i samsvar med godkjennelse eller bestemmelser fastsatt i eller i medhold av lov, kan Finanstilsynet gi pålegg som er nødvendige for å rette på forholdet.

(3) Finanstilsynet kan ilegge den som ikke etterkommer pålegg etter annet ledd, tvangsmulkt til sta-

ten. Tvangsmulkten kan ilegges i form av engangsmulkt eller løpende mulkt. Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om fastsettelsen av tvangsmulkt, herunder mulktens størrelse.

§ 6 *Straff*

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer denne lov eller bestemmelse eller pålegg gitt med hjemmel i loven, straffes med bøter, eller under særlig skjerpende omstendigheter med fengsel i inntil 1 år, dersom forholdet ikke går inn under noen strengere straffebestemmelse.

§ 7 *Ikrafttredelse*

(1) Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelser til forskjellig tid.

(2) Departementet kan fastsette overgangsregler.

B.

Vedtak til lov

om endringer i finanslovgivningen mv.

I

I lov 7. juni 1935 nr. 2 om tinglysing skal § 12 b tredje ledd annet punktum lyde:

Ved tinglysing av skjøte og andre dokumenter som har sammenheng med salg av fast eiendom, er oppdragstakere som bistår avtalepartene med oppgaver som nevnt i lov 29. juni 2007 nr. 73 om eiendomsmegling § 6-9 første ledd nr. 1, 2 eller 4, også ansvarlig for gebyret uavhengig av om oppdragstakeren har begjært forretningen.

II

Lov 24. juni 1938 nr. 13 om eiendomsmegling oppheves.

III

I lov 7. desember 1956 nr. 1 om tilsynet med finansinstitusjoner mv. gjøres følgende endringer:

§ 6 annet ledd skal lyde:

Når tilsynet i sitt tilsynsarbeid får mistanke om at det foreligger forhold med tilknytning til utbytte av en straffbar handling eller til forhold som rammes av straffeloven kapittel 18, skal opplysninger om dette oversendes Den sentrale enhet for etterforskning og påtale av økonomisk kriminalitet og miljøkriminalitet, Økokrim.

§ 9 skal lyde:

§ 9. Utgiftene ved tilsynet skal utliknes på de institusjoner som i henhold til § 1 eller annen særskilt lov hjemmel er under tilsyn i budsjettåret. Utgiftene fordeles på de ulike grupper av institusjoner etter omfanget av tilsynsarbeidet.

Utgiftene ved tilsynet med overholdelsen av lov 17. desember 1999 nr. 95 om betalingssystemer mv., utliknes på institusjonene som nevnt i første ledd etter størrelsen på beløpene som følger av fordelingen etter første ledd. Slike utgifter skal likevel ikke utliknes på eiendomsmeglerforetak og inkassoforetak, revisorer, revisjonsselskap eller regnskapsførere.

Utgiftene ved tilsynet med overholdelsen av de alminnelige bestemmelser om verdipapirhandel utliknes på institusjoner som nevnt i første ledd samt på utstedere som nevnt i femte ledd. Fordelingen på institusjonene skjer etter størrelsen på beløpene etter fordelingen etter første ledd. Fordelingen på utstedere skjer etter størrelsen på beløpene etter fordeling etter femte og sjette ledd. Slike utgifter skal likevel ikke utliknes på eiendomsmeglerforetak, inkassoforetak, revisorer, revisjonsselskap, regnskapsførere, betalingsforetak eller e-pengeforetak.

Utgiftene forbundet med det generelle arbeidet knyttet til infrastrukturen i verdipapirmarkedet utliknes på institusjoner som nevnt i første ledd samt på utstedere som nevnt i femte ledd. Fordelingen på institusjonene skjer etter størrelsen på beløpene etter fordelingen etter første ledd. Fordelingen på utstedere skjer etter størrelsen på beløpene etter fordeling etter femte og sjette ledd. Slike utgifter skal likevel ikke utliknes på eiendomsmeglerforetak, inkassoforetak, revisorer, revisjonsselskap, regnskapsførere, betalingsforetak eller e-pengeforetak.

Finanstilsynets utgifter til kontroll etter lov 29. juni 2007 nr. 75 om verdipapirhandel § 15-1 tredje ledd og til klagenemnd etter samme lov § 15-8 tredje ledd skal utliknes på utstedere av omsettelige verdipapirer som er notert på regulert marked i EØS med Norge som hjemstat.

Finanstilsynets utgifter til kontroll med prospekter etter verdipapirhandelloven kapittel 7 utliknes på utstedere som nevnt i femte ledd. Inntekter fra gebyrer knyttet til Finanstilsynets virksomhetsutøvelse kommer til fratrukk i utlikningen til den utlikningsgruppen gebyrene refererer seg til.

Finanstilsynets utgifter til klagenemnd etter revisorloven § 9-2a tredje ledd og regnskapsførerloven § 9 skal utliknes på revisorer, revisjonsselskaper, regnskapsførerselskaper og regnskapsførere.

Finanstilsynets utgifter til håndheving av lov om obligatorisk tjenstepensjon utliknes på institusjoner som kan tilby obligatoriske tjenstepensjonsordninger.

Departementet kan gi nærmere forskrift om

1. *beregningsgrunnlaget for fordeling av utgiftene innen de ulike grupper av institusjoner, herunder tidspunktet for fastsettelse av beregningsgrunnlaget*
2. *hvilke institusjoner som skal anses under tilsyn i budsjettåret*
3. *plikt til å betale gebyr for Finanstilsynets behandling av konsesjonssøknader*
4. *fastsettelse av årlige minste og høyeste beløp som kan utliknes på den enkelte institusjon innen hver gruppe av institusjoner.*

De utliknede bidrag er tvangsgrunnlag for utlegg.

Finanstilsynets utgifter med registreringspliktige foretak etter lov om forvaltning av alternative investeringsfond § 1-4 skal utliknes på registrerte foretak etter § 1-4.

§ 10 første ledd første punktum skal lyde:

Tillits- eller tjenestemenn i foretak som er under tilsyn fra Finanstilsynet og som forsettlig eller uaktsomt overtrer denne lov eller bestemmelse eller pålegg gitt med hjemmel i loven, straffes med bøter eller fengsel inntil 1 år eller begge deler, for så vidt forholdet ikke går inn under noen strengere straffebestemmelse.

IV

I lov 18. juni 1993 nr. 109 om autorisasjon av regnskapsførere skal § 9 tredje ledd lyde:

Klagenemndens utgifter til klagebehandling etter første ledd dekkes av *Finanstilsynet*. Departementet fastsetter medlemmenes godtgjørelse.

V

I lov 15. januar 1999 nr. 2 om revisjon og revisorer gjøres følgende endringer:

§ 5-7 tredje ledd første punktum skal lyde:

Ved revisjon av konsern hvor datterselskap revideres av revisor eller revisjonsselskap fra land utenfor EØS-området som ikke har gjensidig samarbeidsavtale om tilsyn med revisorer og revisjonsselskaper, skal revisor som nevnt i første ledd oppbevare kopi av dokumentasjon av revisjonsarbeid utført av datterselskapets revisor.

§ 9-2a tredje ledd første punktum skal lyde:

Klagenemndens utgifter til klagebehandling etter første ledd dekkes av *Finanstilsynet*.

VI

I lov 25. juni 1999 nr. 46 om finansavtaler og finansoppdrag skal § 9 tredje ledd lyde:

(3) EØS-avtalen vedlegg XII nr. 3 (forordning (EF) nr. 924/2009) om betalinger på tvers av landegrensene i Fellesskapet og oppheving av forordning (EF) nr. 2560/2001 og EØS-avtalen vedlegg XII nr. 3a (forordning (EU) nr. 260/2012 og forordning (EU) nr. 248/2014) om tekniske og forretningsmessige krav til kredittoverføringer og direkte debiteringer i euro, og om endring av forordning (EF) nr. 924/2009 gjelder som lov med de tilpasninger som følger av vedlegg XII, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig. Departementet kan gi forskrift om at forordning (EF) nr. 924/2009 også skal gjelde for annen valuta, samt nærmere regler om forordningenes krav til utenrettslig klagebehandling og tvisteløsning.

VII

I lov 24. mars 2000 nr. 16 om foretakspensjon gjøres følgende endringer:

§ 2-1 tredje ledd skal lyde:

(3) Pensjonsordningen kan i tillegg til alderspensjon gi rett til uførepensjon etter tjenestepensjonsloven til medlemmer som helt eller delvis mister inntektsevnen. Pensjonsordningen kan også gi rett til pensjon til etterlatt barn, ektefelle, registrert partner og samboer. Det kan opprettes særskilt pensjonsordning for rett til uførepensjon etter tjenestepensjonsloven og særskilt pensjonsordning for rett til pensjoner til etterlatte etter kapittel 7 i loven her.

§ 2-2 annet ledd første punktum skal lyde:

Pensjonsordning kan også opprettes i pensjonskasse som er i samsvar med bestemmelser gitt i eller i medhold av *forsikringsvirksomhetsloven*.

§ 3-4 annet ledd skal lyde:

Forsikringsvirksomhetsloven kapittel 6 gjelder ved flytting til pensjonsordningen av premiereserve og andre midler knyttet til fripolise for opptjent pensjon.

§ 8-7 skal lyde:

§ 8-7. *Flytting av pensjonsordningen*

Midler knyttet til en foretakspensjonsordning kan overføres til annen pensjonsinnretning etter reglene i *forsikringsvirksomhetsloven* kapittel 6.

VIII

I lov 10. juni 2005 nr. 44 om forsikringsvirksomhet gjøres følgende endringer:

§ 3-8 annet punktum skal lyde:

Forsikringskapitalen knyttet til en kontrakt skal bestå av premiereserve, pensjonskapital, tilleggsavsetnin-

ger, premiefond, innskuddsfond, pensjonistenes overskuddsfond, pensjonsreguleringsfond, reguleringsfond og *bufferavsetning*.

§ 3-20 første ledd skal lyde:

Foretakets forpliktelser knyttet til premiefond, innskuddsfond, *bufferavsetning*, pensjonistenes overskuddsfond, pensjonsreguleringsfond og reguleringsfond skal tilsvare fondets verdi til enhver tid.

§ 4-11 skal lyde:

§ 4-11. *Pensjonsordningens forsikringskapital*

Pensjonsordningens forsikringskapital består av premiereserven, tilleggsavsetninger, premiefond, og eventuelt *bufferavsetning*.

IX

I lov 29. juni 2007 nr. 73 om eiendomsmegling gjøres følgende endringer:

§ 2-8 første ledd fjerde punktum skal lyde:

Med nærstående menes i denne bestemmelsen personer som nevnt i lov 29. juni 2007 nr. 75 om *verdipapirhandel* § 2-5.

§ 6-9 annet ledd skal lyde:

(2) Oppdragstakere som bistår med oppgaver som nevnt i første ledd nr. 1, 2 eller 4 er etter lov 12. desember 1975 nr. 59 om dokumentavgift, lov 6. juni 2003 nr. 39 om burettslag og lov 7. juni 1935 nr. 2 om *tinglysing*, ansvarlig for at avgifter, gebyrer og renter knyttet til tinglysing av skjøte og andre dokumenter som har sammenheng med salget, blir betalt.

X

I lov 29. juni 2007 nr. 75 om verdipapirhandel skal § 7-15 lyde:

§ 7-15. *Tillegg til prospekt*

(1) Enhver ny omstendighet, vesentlig feil eller unøyaktighet som kan få betydning for vurderingen av verdipapirene, og som fremkommer mellom tidspunktet for godkjenningen av prospektet og tidspunktet for akseptperiodens utløp eller opptaket til notering, det alternativet som inntreer sist, skal fremgå av et tillegg til prospektet. Tillegget skal godkjennes i samsvar med § 7-7 og offentliggjøres uten ugrunnet opphold i samsvar med § 7-19.

(2) *Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om tillegg til prospekt.*

XI

I lov 27. juni 2008 nr. 62 om individuell pensjonsordning gjøres følgende endringer:

§ 1-5 skal lyde:

§ 1-5. *Flytterett*

(1) Kunden kan flytte pensjonsavtalen med tilhørende midler til en annen institusjon, jf. *forsikringsvirksomhetsloven* § 6-1. Flytting av individuelle pensjonsavtaler etter denne lov skal skje etter *forsikringsvirksomhetsloven* § 6-13 og § 6-14 sjette ledd, likevel slik at avtalen kan sies opp med én måneds varsel. Dersom den pensjonsinnretningen kontrakten flyttes til skal foreta ny helseprøving av kunden, kan oppgjørfristen etter *forsikringsvirksomhetsloven* § 6-6 likevel forskyves med den tid utover en måned som det tar før endelig helseprøving foreligger.

§ 2-8 annet ledd skal lyde:

(2) Ved kundens død skal pensjonskapital som forvaltes i pensjonsspareavtale benyttes til barnepensjon eller i tilfelle til etterlattepensjon til ektefelle, registrert partner eller samboer etter reglene i *innskuddspensjonsloven* § 7-7. Det samme gjelder pensjonskapital som forvaltes i spareavtale i henhold til § 2-6 første ledd.

§ 4-1 første ledd annet punktum skal lyde:

Som kollektiv tjenestepensjonsordning regnes her pensjonsordning etter innskuddspensjonsloven eller foretakspensjonsloven, samt kommunale pensjonsordninger som omfattes av *forsikringsvirksomhetsloven* kapittel 4.

§ 4-4 første punktum skal lyde:

(1) Ved flytting av kollektiv tjenestepensjonsordning etter reglene i *forsikringsvirksomhetsloven* kapittel 6, gjelder *forsikringsvirksomhetsloven* § 6-11 tilsvarende i forhold til individuelle pensjonsspareavtaler knyttet til den kollektive tjenestepensjonsordningen.

XII

I lov 25. november 2011 nr. 44 om verdipapirfond gjøres følgende endringer:

§ 1-2 første ledd nr. 9 underpunkt nr. 2 skal lyde:

2. mindreårige barn til vedkommende selv, samt mindreårige barn til en person som nevnt i nr. 1 som vedkommende bor sammen med,

§ 6-7 nytt femte ledd skal lyde:

(5) *Et verdipapirfond kan, innenfor 35 prosent av fondets eiendeler, anvende plasseringsbegrensningene i § 6-6 annet og fjerde ledd og regler om motpartsrisiko ved unoterte derivater fastsatt i forskrift med hjemmel i § 6-1 samtidig overfor samme utsteder,*

men slik at plasseringer etter første ledd ikke kan overstige 20 prosent av fondets eiendeler.

§ 6-10 annet ledd skal lyde:

(2) Bestemmelsen i første ledd er ikke til hinder for at forvaltningsselskapet på vegne av verdipapirfondet opptar kortsiktige lån for inntil ti prosent av fondets eiendeler og stiller fondets midler som sikkerhet for oppfyllelse av derivatkontrakter og kontrakter som inngås for å oppnå en effektiv portefølje-forvaltning.

§ 6-11 skal lyde:

§ 6-11. *Teknikker for porteføljeforvaltning*

Departementet kan i forskrift gi regler om bruk av teknikker for porteføljeforvaltning.

XIII

I lov 13. desember 2013 nr. 106 om tjenestepensjon gjøres følgende endringer:

§ 8-7 annet ledd første punktum skal lyde:

(2) Uførepensjonen fra foretakets pensjonsordning skal reduseres inntil uførepensjonen sammen med eventuell uførepensjon fra fripoliser, pensjonsbevis og oppsatte rettigheter utgjør det høyeste av enten den uførepensjonen som er fastsatt i pensjonsplanen, eller summen av uførepensjon fra fripoliser, pensjonsbevis og oppsatte rettigheter.

§ 8-11 tredje ledd første punktum skal lyde:

(3) Uførepensjonen skal beregnes på den måte som er fastsatt i pensjonsplanen, på grunnlag av arbeidstakerens lønnsgrunnlag ved fratreden og avkastning tilført pensjonsbeviset fram til uføretidspunktet etter § 8-10 første ledd første punktum.

XIV

I lov 10. april 2015 nr. 17 om finansforetak og finanskonsern gjøres følgende endringer:

§ 2-1 femte ledd skal lyde:

(5) Departementet kan gi forskrifter som gjør unntak fra, avgrenser eller utfyller bestemmelsene i paragrafen her, herunder fastsette plikter for og regler om tilsyn med foretak som er unntatt fra forbudet i første ledd.

§ 2-3 første ledd skal lyde:

(1) Betalingstjenester kan bare utføres av banker, kredittforetak, betalingsforetak og e-pengeforetak og av finansieringsforetak som etter denne loven har tillatelse til å drive slik virksomhet her i riket. Penge-

overføringer kan også utføres av foretak med tillatelse etter § 2-10 tredje ledd.

§ 2-4 første ledd første punktum skal lyde:

Elektroniske penger kan bare utstedes av banker, kredittforetak og e-pengeforetak og av finansieringsforetak som etter denne loven har tillatelse til å drive slik virksomhet her i riket.

§ 2-8 annet punktum skal lyde:

Tillatelsen kan også omfatte følgende typer virksomhet:

- annen finansieringsvirksomhet,
- forretninger for foretakets regning i penge-, valuta- og verdipapirmarkedet,
- utstedelse av elektroniske penger,
- ytelse av betalingstjenester,
- andre særlige tjenester.

§ 5-3 første ledd bokstav d skal lyde:

- finansieringsforetaket og kredittinstitusjonen, eller kredittinstitusjonene, omfattes av konsolidert tilsyn etter regler tilsvarende reglene i kapittel 18.

§ 5-4 annet ledd første punktum skal lyde:

I tillegg til bestemmelsene angitt i første ledd, skal følgende bestemmelser i forsikringsvirksomhetsloven gjelde tilsvarende for virksomhet ved filial av forsikringsforetak med hovedsete i annen EØS-stat: § 2-7, § 3-4, § 3-5 første ledd, § 3-6 tredje ledd, § 3-23, § 3-24, § 4-16, § 7-3 annet ledd, § 7-6 første og tredje ledd, § 7-7 første ledd annet punktum og § 7-8, samt kapittel 6.

§ 6-1 sjette ledd første punktum skal lyde:

Departementet kan gi forskrift til utfylling, gjennomføring og avgrensning av bestemmelsene i kapittel 6, herunder regler om egnethetsvurderingen etter § 6-3.

§ 8-20 annet ledd annet punktum skal lyde:

Minst ett av medlemmene skal ikke være ansatt i foretaket eller i foretak i samme konsern og skal ha kvalifikasjoner innen regnskap eller revisjon.

§ 9-2 annet ledd skal lyde:

(2) Forbudet i første ledd er ikke til hinder for at den ansatte kan ha:

- stilling eller verv knyttet til virksomhet som foretaket kan delta i eller drive i medhold av § 13-2,
- verv eller stilling som nevnt i første ledd dersom forretningsforbindelsen er av begrenset omfang og styret i finansforetaket har godkjent at den ansatte innehar vervet eller stillingen.

§ 11-15 første ledd tredje punktum skal lyde:

Bestemmelsen i panteloven § 6-4 om lovbestemt pant for boet gjelder tilsvarende for boets rett til dekning i sikkerhetsmassen.

§ 12-20 annet ledd nytt tredje punktum skal lyde:

Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om innholdet og godkjenningen av vedtekter, samt gjøre unntak fra kravet til godkjenning for nærmere angitte typer vedtektsendringer.

§ 14-9 annet ledd skal lyde:

(2) Ansvarlig kapital kan bestå av basiskapital og supplerende kapital. Som basiskapital regnes differansen mellom verdien av eiendeler og *forpliktelser* med tillegg av ansvarlig lånekapital. Annen kapital enn basiskapital som foretaket har rett til å innkalle til dekning av tap, og som er godkjent av Finanstilsynet, regnes som supplerende kapital.

Ny § 16-10 skal lyde:

§ 16-10 *Lenke til nettbasert prisportal*

Departementet kan gi forskrift om plikt for finansforetak om å lenke til prisopplysninger i nettbaserte prisportaler.

§ 17-13 annet ledd første punktum skal lyde:

Finansforetak som deltar i samarbeidende gruppe (eierforetakene), skal ved anvendelsen av regler om *kapitalkrav* og andre soliditets- og sikkerhetskrav, foreta forholdsmessig konsolidering av eierandeler i det ene eller de finansforetak som forestår den virksomhet som samarbeidet omfatter, uavhengig av størrelsen av eierandelen.

§ 18-1 åttende ledd skal lyde:

(8) Bestemmelsene i paragrafen her gjelder ikke eierforetak som nevnt i § 17-6 *annet* ledd bokstav c, med mindre annet fastsettes av departementet i forskrift eller ved enkeltvedtak.

§ 18-2 første ledd skal lyde:

(1) Regler om *kapitalkrav* og andre soliditets- og sikkerhetskrav skal anvendes på konsolidert basis etter følgende regler:

- a) Full konsolidering anvendes for datterforetak. Dersom det kan godtgjøres at eierne av eierandeler og annen ansvarlig kapital er finansforetak eller verdipapirforetak med tilstrekkelig soliditet, og at ansvarsforholdet mellom eierne av ansvarlig kapital er tilstrekkelig fastslått, kan Finanstilsynet likevel tillate at et datterforetak konsolideres etter prinsippet om forholdsmessig konsolide-

ring.

- b) Forholdsmessig konsolidering anvendes når foretaket *har deltakerinteresser i et annet foretak som ikke er datterforetak, eller har felles ledelse med et annet foretak. Med deltakerinteresser menes rettigheter til kapital i andre foretak som ved å skape en varig tilknytning til disse foretakene skal bidra til foretakets virksomhet eller som utgjør en direkte eller indirekte eierandel på 20 prosent eller mer av stemmeretten eller kapitalen i et foretak.* Finanstilsynet kan gi pålegg om forholdsmessig konsolidering også for eierandeler ned til 10 prosent.

§ 18-2 tredje ledd skal lyde:

(3) Ved beregningen av om krav til ansvarlig kapital er oppfylt på konsolidert basis, skal det tas hensyn til hvor effektivt den ansvarlige kapitalen kan overføres og gjøres tilgjengelig på tvers av foretakene i gruppen. Finanstilsynet kan ved enkeltvedtak beslutte at *kapitalkrav* og andre soliditets- og sikkerhetskrav skal beregnes på en annen måte enn fastsatt i denne paragrafen.

§ 18-3 annet ledd skal lyde:

(2) Transaksjoner og engasjementer mellom foretak i et finanskonsern skal være i samsvar med vanlige forretningsmessige vilkår og prinsipper mellom uavhengige parter. Det samme gjelder transaksjoner og engasjementer mellom et finansforetak og et annet foretak når ett av foretakene har deltakerinteresser *som nevnt i § 18-2 første ledd bokstav b* i det andre foretaket, eller når foretakene har felles ledelse.

§ 18-5 femte ledd skal lyde:

(5) Utlevering av opplysninger etter første til tredje ledd kan skje uten samtykke fra kunden bare dersom også mottakeren av opplysningene er *underlagt taushetsplikt* etter § 9-6 eller § 16-2.

§ 21-9 første ledd skal lyde:

(1) Har Finanstilsynet grunn til å anta:

- a) at et foretak ikke klarer å oppfylle sine forpliktelser etter hvert som de forfaller,
 b) at et foretak ikke er i stand til å oppfylle gjeldende *krav til ansvarlig kapital* i samsvar med pålegg fra Finanstilsynet, eller
 c) at et foretaks eiendeler og inntekter til sammen ikke er tilstrekkelige til fullt ut å dekke forpliktelsene,
 skal det straks gis slik melding som angitt i annet ledd.

§ 21-11 første ledd annet punktum skal lyde:

Det samme gjelder dersom foretaket er ute av stand til å oppfylle *kravene til ansvarlig kapital*, med mindre det blir gitt samtykke til at foretaket midlertidig har lavere *ansvarlig kapital* enn fastsatt.

§ 22-1 skal lyde:

§ 22-1. *Straff*

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer denne loven eller bestemmelse eller pålegg gitt med hjemmel i *loven*, *straffes* med bøter, eller under særlig skjerpene omstendigheter med fengsel i inntil 1 år, dersom forholdet ikke går inn under noen strengere straffebestemmelse.

§ 22-2 tredje ledd første punktum skal lyde:

Eierandel ervervet i strid med *regler* om eierkontroll skal umiddelbart tvangsselges.

§ 23-2 tredje ledd oppheves.

Nåværende fjerde ledd blir tredje ledd.

XV

1. Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelsene til forskjellig tid.
2. Departementet kan fastsette overgangsregler.

Oslo, i finanskomiteen, den 3. november 2015

Hans Olav Syversen

leder

Irene Johansen

ordfører

